GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 100. Duminecă 4 (16) Maiŭ. 1886.

Brașovŭ 3 Maiŭ 1886.

Temerile nóstre, că reînoirea convențiunei comerciale cu România va întêmpina marĭ greutățĭ, nu numai că s'au adeveritŭ, dér alaltaerĭ s'au ruptŭ chiar definitivŭ negociările monarchiei nóstre inițiate cu România in Bucurescĭ.

Care este causa ce a adusŭ acéstă ruptură și cine a pricinuit'o? Acéstă întrebare se va lămuri mai târḍiu pe deplinŭ. Noi însĕ, carĭ amŭ doritŭ dela începutŭ ca sĕ se încheiă convenția, nu putemŭ decâtŭ sĕ regretămŭ adêncŭ starea ce se crează în urma ruperei negociărilorŭ.

Mai alesŭ Ardealulŭ va avé sĕ sufere multŭ consecințele neînoirei convenției și nu putemŭ sĕ ne esprimămŭ mirarea, că tocmai guvernulŭ ungurescŭ pare a fi sulevatŭ cele mai marĭ greutățĭ în cursulŭ negociărilorŭ. Acésta resultă și din următórea espunere ce o face „Neue Freie Presse" de Joi cu privire la decursulŭ tractărilorŭ. Ea scrie următórele:

„Causa diferențelorŭ este a se căuta în deosebirea de vederĭ principiale a părțilorŭ contrahente, precum și în sfera de interese divergente a celorŭ două jumĕtățĭ ale monarchiei, Austria și Ungaria."

„Trei puncte suntŭ, carĭ au causatŭ întreruperea negociărilorŭ. In primulŭ șirŭ este: *dreptulŭ națiunei celei mai favorisate*, pe care-lŭ pretinde Austro-Ungaria și pe care România nu voiesce sĕ-lŭ concédă *în modulŭ până acuma obicĭnuitŭ*. România, adecă după ce, precum se pretinde, a făcutŭ fórte rele esperiențe cu tractatele de vamă, voiesce sĕ estindă clausula națiunei celei mai favorisate numai asupra acelorŭ producte, carĭ au interesŭ pentru Austro-Ungaria ca statŭ *producentŭ*; pentru mărfurĭ, carĭ atingŭ mai multŭ comerciulŭ de transitŭ, voiesce sĕ aplice tarifulŭ autonomŭ, pentru că România are lipsă de veniturile sale vamale."

„Acésta pretensiune a făcutŭ sĕ se nască faima, că România n'ar voi sĕ scie de locŭ de dreptulŭ națiunei celei mai favorisate, ceea ce însĕ nu este nicĭdecum esactŭ."

„Delegații austriacĭ nevrêndŭ sĕ scie de nicĭ unŭ felŭ de restricțiune, nu s'au discutatŭ detailurile sistemului celŭ propune România în privința dreptului națiunei mai favorisate. Acestŭ sistemŭ mixtŭ nu ar fi tocmai de respinsŭ, Austro-Ungaria prin posițiunea ei geografică este avisată la esportulŭ proprielorŭ sale producte de industriă și n'ar suferĭ nicĭ o pierdere prin lipsa séu îngreuiarea re-esportațiuuei sale, care ar fi numai unŭ regresŭ alŭ comerciului de transitŭ. Urmarea ar fi, că pentru puține mărfurĭ, ce le trimitŭ comercianții austriacĭ din străinătate prin Austria în România, va trebuĭ sĕ căutămŭ alte drumurĭ. Ni se pare dér că acéstă concesiune nu alterézâ relațiunile nóstre reale comerciale și folosulŭ dreptului națiunei celei mai favorisate, décă ne vomŭ înțelege asupra posițiunilorŭ respective, rĕmâne păstratŭ".

„Alŭ doilea punctŭ seriosŭ alŭ colisiunei este modulŭ, în care voimŭ sĕ concedemŭ eventualŭ *favorulŭ pentru importulŭ cerealelorŭ române*. Liberarea de tacsă séu favorulŭ acesta s'a fostŭ concesŭ pe basa unui actŭ adițiunalŭ alŭ tractatului sub titlulŭ de țéră învecinată. Austro-Ungaria s'a obligatŭ față cu România, ca țéră mărginașă, d'a lăsa cerealele produse acolo sĕ între libere de taxa, ér vitele cu tacsă favorisată. Acestŭ modŭ de favorisare este de lipsă spre a concede României o posițiune escepțională. Décă aceste puncte ale tarifului arŭ fi subsumate tarifului generalŭ, Austro-Ungaria ar trebui sĕ facă aceeașĭ concesiune tuturorŭ celorlalte țĕrĭ carĭ au încheiatŭ cu ea tractate comerciale, ceea ce nu se póte. Cei din România însĕ parŭ a crede că asemenĭ acte adiționale n'au pentru durată puterea obligatóre ce-o au tractatele și că actele adiționale obligă actualele autorităță, nu însĕ și țéra pentru durată."

„Alŭ treilea punctŭ (care a datŭ pricină la discusiunĭ este în § 6 alŭ convențiunei. România cere sĕ se ștérgă alinea 1 a acestui §-ŭ, după care favorurile ce se dau altorŭ state în comerciulŭ dela granițe sĕ nu se estindă asupra celorŭ două părțĭ contractante."

„Décă judecămŭ obiectivŭ cele ḍise, scrie „Neue Freie Presse," găsimŭ că o înțelegere este posibilă, décă amêndouĕ părțile voiescŭ seriosŭ împăciuirea. Situațiunea delegațilorŭ noștri însĕ este gravă din causa escesivei iritațiunĭ ce domnesce dincóce și dincolo din causa convențiunei. Comerciulŭ de vite alŭ României, ḍicŭ Românii, s'a redusŭ la nimicŭ prin prohibițiunea Ungariei, pe când Ungaria arată ca motivŭ alŭ mĕsurei sale prohibitive defectuósa organisare sanitară română."

„Décă se află acum în Bucurescĭ o comisiune austro-ungară spre a se convinge de este organisarea sanitară astfelŭ ca sĕ 'mpedece lățirea epidemiilorŭ de vite, și décă autoritățile române nu voescŭ sĕ priméscă în modŭ oficialŭ acea comisiune, atuncĭ lucrulŭ acesta'șĭ are noima lui deosebită. Autoritățile române s'au declaratŭ adecă gata a da comisiunei tóte informațiunile ce se doresce, ele voescŭ sĕ aducă de facto dovada că esistă o organisațiune sanitară, care oferă tótă garanția. Autoritățile române însĕ, din motive ușorŭ de înțelesŭ ce isvorescŭ din îngrijirea pentru autoritatea țĕrii, refusă d'a primi comisiunea în modŭ oficialŭ și d'a o recunósce, ca o comisiune de controlŭ. Spre a delătura orĭce bănuială în acéstă privință, se ḍice că guvernulŭ românŭ ar fi adresatŭ ambasadorului austro-ungarŭ chiar o notă. Astfelŭ cestiunea acésta de formă a devenitŭ o causă celebră".

Fóia vienesă încheiă cu dorința că o causă așa de momentósă, cum e convenția comercială, sĕ nu sufere naufragiu pentru nisce momente atâtŭ de secundare. Acéstă dorință, precum cu durere vedemŭ, nu s'a implinitŭ; naufragiu este complectŭ, și telegrafulŭ ne anunță deja întrunirea conferinței vamale austro-ungare, cu scopŭ d'a lua represalii față cu România. Orĭ cine arŭ fi carĭ pentru „momente secundare" au provocatŭ acéstă calamiate, ce se va simți amarŭ atâtŭ aicĭ câtŭ și dincolo, șĭ-au luatŭ asupră-șĭ o grea responsabilitate.

Desbaterile asupra legii glótelorŭ.

(Urmare.)

Franz Fenyvessy ḍice, că o partidă, care stă pe basa pactului nu póte refusa esecutarea acelei importante voințe naționale. Antevorbitorulŭ s'a esprimatŭ cu disprețŭ despre armata comună, care — durere — nu jură pe constituțiune, dér alŭ cărei comandantŭ supremŭ, Maiestatea Sa, a juratŭ pe constituțiune. 'Mĭ pare rĕu că a vorbitŭ astfelŭ. Pace eternă e cu neputință, să avemŭ. Scimŭ că în fiecare țéră se află demagogĭ pe față séu secrețĭ, carĭ agită în contra orĭ cărei ordine esistente și bufnițe care pândescŭ în întunerecŭ prada. Décă acum ar veni desarmarea generală și aceste pasĕrĭ arŭ vedé, că în țéră nu e nicĭ o putere, care le-ar strivi la celŭ dintêiu pasŭ, atuncĭ acestea 'șĭ-ar părăsi ascunḍĕtorile lorŭ și arŭ forma nisce îngrozitóre glóte, care suntŭ sĕtóse de sânge cetățenescŭ. Cu atâtŭ mai puținŭ se cade sĕ ceremŭ desarmarea generală în statulŭ nostru poliglotŭ, căcĭ puterea este singura ce impune. Motivarea proiectului o critică și elŭ. Căcĭ décă se provócă la durata mai îndelungată a serviciului în România și în Serbia, acestea suntŭ state micĭ, care suntŭ în nascere și trebue sĕ 'șĭ încórde prin urmare și cea din urmă putere. Italia a întrodusŭ serviciulŭ de 19 anĭ pentru a'șĭ susține unitatea cu greu câștigată; Francia a întrodusŭ serviciulŭ de 20 de anĭ pentru idea de rĕsbunare, și décă Germania a întrodusŭ serviciulŭ de 25 de anĭ, pentru acésta e despăgubită prin posițiunea de mare putere în lume. Oratorulŭ doresce, ca guvernulŭ sĕ capete, pe cale diplomatică, declarațiunĭ obligatóre asupra recunóscerii membrilorŭ glótelorŭ ca părțĭ ale puterii armate. Oratorulŭ cere ca legislativa sĕ mobiliseze glótele și acestea sĕ nu fie supuse legilorŭ militare de aḍi. Elŭ votéză proiectulŭ. (Aplause 'n drépta).

Emericŭ Hodossy ḍice, că proiectulŭ restrînge drepturile representanței poporului, face ilusoriu dreptulŭ d'a încuviința recruțĭ. Asa ḍice § 4 alŭ proiectului, că glótele le convócă Maiestatea Sa, auḍindŭ consiliulŭ de ministri. Prin urmare se rĕstórnă unŭ punctŭ cardinalŭ alŭ constituțiunei. Sĕ renunțe națiunea la acestŭ punctŭ? Asta'ĭ întrebarea. (Aplause în stânga.) Respinge proiectulŭ.

Gabrielŭ Ugron ḍice, că controlulŭ delegațiunei față cu armata comună e nulŭ. Landverulŭ nostru se cugetase ca o instituțiune separată; dela 1875 s'a înrĕnduitŭ ca brigade în armată și cu tóte astea landverulŭ n'are nicĭ generalĭ nicĭ artileriă. Vorbindŭ de glóte ḍice, că tații de familiă neesercitațĭ nu vorŭ întări armata comună. Puscile Wenzel, cu care au sĕ se înarmeze glótele, nu suntŭ de nicĭ o trébă. Guvernulŭ sĕ caute a întregĭ honveḍimea cu statŭ majorŭ generalŭ, cu artileriă și cu trupe tehnice. Fără academiă ungurescă de oficerĭ cum s'ar puté evita, ca glótele sĕ nu fiă comandate de oficerĭ străinĭ, și cum sĕ li se ofere Ungurilorŭ ocasiune d'a șĭ dovedí talentele? Numai însuflețirea pentru idea constituțională și liberală póte aduce mântuire Ungariei și cu acéstă ideă putemŭ libera milióne de Rușĭ ce lângezescŭ sub jugulŭ tirăniei. Votéză contra proiectului. (Aplause'n stânga estremă.)

Antonŭ Zichy reflectéză la vorbele lui Hodossy. Proiectulŭ pune națiunea'n stare d'a-șĭ apĕra esistența și d'a-șĭ desvolta puterea ei militară. In momentulŭ pericolului nu e timpŭ de disputatŭ. Atuncĭ se dă guvernului séu bărbatului de încredere și dictatura. Lui Ugron îĭ reflectéză, că cestiunea esistenței e multŭ mai importantă ca cestiunea constituționalismului. In Polonia s'a esageratŭ constituționalismulŭ, individulŭ avea dreptulŭ de veto contra maiorității, și totŭ a căḍutŭ acéstă națiune. Primesce proiectulŭ. (Vii aprobărĭ și aplause în drépta.)

Geza Racz respinge proiectulŭ, pentru că nu corĕspunde principiilorŭ antisemitice.

In ședința dela 8 Maiu luândŭ cuvêntulŭ:

Paulŭ Hoitsy ḍice, că se vede, cumcă alianța nóstră cu Germania și cu Rusia numai în timpŭ de pace e bună, dér că trebue sĕ ne'ntărimŭ, ca în timpŭ de rĕsboiu sĕ găsimŭ alțĭ aliațĭ. Dér glótele nedisciplinate mai multŭ vorŭ împedeca armata. Organisarea trebue se fiă locală, după comitate, ba chiar după cercurĭ și numai în legătură cu armata ungurescă independentă. Comandate de oficerĭ streinĭ, servindŭ póte intereselorŭ streine, glótele nu potŭ merge cu însuflețire în rĕsboiu. Ministru-președinte ar fi pututŭ esecuta armata independentă, a avutŭ ocasiune când s'au întrodusŭ divisiunile teritoriale și sĕ fi provĕḍutŭ honveḍimea cu tunurĭ. Dér n'a făcut'o. Respinge proiectulŭ. (Aplause'n stânga estremă).

Otto Hermann îșĭ ridică vocea contra proiectului, fiind-că prin elŭ se vatămă cele mai sfinte drepturĭ ale omenimei, sanctuarulŭ căminului familiei, pe care se baséză statulŭ și comuna; proiectulŭ duce la mórte pe tații de familiă. Ce se va face cu multele vĕduve și orfanĭ? O lege, care periclitéză viitorulŭ țĕrii și care de dragulŭ intereselorŭ străine militare atacă chiar sanctuarulŭ familielorŭ, oratorulŭ n'o votéză. (Aplause'n stânga.)

Albertŭ Szentkiraly arată instruirea militară până acum negligeată a tinerimei scolare și a studențilorŭ, carĭ arŭ trebui sĕ se dedea de timpuriu cu disciplina militară și sĕ se însufleţéscă pentru gloria militară. Organisarea gloetelorŭ e greșită, décă din soldații serviți nu se formézâ corpurĭ de trupe deosebite, fiă că s'arŭ numi regimente întregitóre, honveḍĭ séu gardă națională, Gloatele nu vorŭ întări puterea nóstră militară. De órece glótele întregescŭ armata comună, care nu corĕspunde legilorŭ nóstre, pentru că acestea cerŭ o armată ungurescă, respinge proiectulŭ. (Aplause'n stânga și'n stânga estremă.)

Președintele declară desbaterea încheiată. La-

tr'unŭ lungŭ discursŭ, ministrulŭ de apĕrare a ţĕrii br. Fejervary rĕspunde la tóte obiecţiunile ridicate contra proiectului. Ḑice între altele, că mai nainte au trebuitŭ apĕrate interesele statului contra nisuinţelorŭ egoiste ale oligarhiei; adĭ trebuescŭ apĕrate contra ideii poetice a idealiştilorŭ şi utopiştilorŭ. — Mai urmézá replicele diferiţilorŭ deputaţĭ. La votare, proiectulŭ s'a primitŭ ca bază a desbaterii speciale.

Rĕspunsŭ lui Otto Herman.

D-lŭ advocatŭ Hossu Longinŭ din Deva ne trimite rĕspunsulŭ ce i l'a datŭ deputatului Otto Herman la telegrama, prin care a încercatŭ a'şĭ motiva insultele sale îndreptate contra naţiunei române. Credemŭ că va interesa pe toţĭ cetitorii noştri sĕ cunóscă cuprinsulŭ acestui rĕspunsŭ. Étă-lŭ:

Băsescĭ (Sĕlagiu 8 Maiu 1886.)

Măritului domnŭ *Otto Hermann*
deputatŭ dietalŭ

Budapesta.

La scrisórea — nedatată — ce mi-aţĭ trimis'o în urma telegramei mele, numai acum potŭ sĕ vĕ rĕspundŭ pentru că îndată după primirea, ei am venitŭ aicĭ, la socrulŭ meu, Georgiu Popŭ, — celŭ cunósceţĭ în persónă şi D-vóstră, d-le deputatŭ — pentru ca în mijloculŭ familiei, sĕ-mĭ petrecŭ s. sĕrbătorĭ ale Pascilorŭ şi astfelŭ am întârḑiatŭ cu rĕspunsulŭ până în ḑiua de astăḑĭ.

Dér n'am pututŭ grăbi cu rĕspunsulŭ nicĭ pentru aceea, pentru că telegrama mea, precum şi rĕspunsulŭ domnului deputatŭ, ca acte de interesŭ publicŭ, au ajunsŭ a fi scóse la lumină şi cu privire la ele s'au pronunţatŭ şi alţii, prin urmare am aflatŭ de bine a lăsa timpŭ liberei polemii, credêndu, că şi d-lŭ deputatŭ, ca publicistŭ şi ca parte interesată, va grăi în causă şi că astfelŭ rĕspunsulŭ meu se va puté estinde şi asupra acelorŭ eventuale observărĭ.

După ce însĕ, până în timpulŭ de faţă, n'am observatŭ acésta, aflu sositŭ timpulŭ a-mĭ scrie rĕspunsulŭ pentru ca nu cumva d-lŭ deputatŭ sĕ crédă, că prin scrisórea sa, a căreia cuprinsŭ constă din »scurte« şi nouĕ vătămărĭ, m'a convinsŭ despre aceea că corectă şi îndreptăţită este procederea sa şi că eu cu acésta socotescŭ causa de resolvată.

Acestea premiţĕndu-le, îmĭ dau rĕspunsulŭ meu în următórele:

Mai ântêiu de tóte trebue se mĕ rĕspicŭ, că, atâtŭ cu privire la posiţia nostră socială, câtŭ şi cu privire la momentuositatea causei şi la delicata ei natură, cu totulŭ altŭ rĕspunsŭ am aşteptatŭ.

Cu privire la meritulŭ causei rĕspunsulŭ meu este următorulŭ:

In punctulŭ 1. alŭ scrisórei sale d-lŭ deputatŭ mĭ-a rĕspunsŭ astfelŭ la telegrama mea:

1. *„Primulŭ punctŭ alŭ programei din Sibiiu ţintesce în contra integrităţii statului maghiarŭ: acésta este după terminologia maghiară trădare de patriă.“*

Ne mai desbătêndŭ despre aceea, că întru câtŭ este patria nóstră „statŭ maghiarŭ,« mai departe, că órecare ar fi întru adevĕrŭ definiţiunea adevĕrată şi potrivită a „statului maghiarŭ,“ ba ne mai desbătêndŭ nicĭ chiar despre aceea, că întru câtŭ póte sĕ fiă cuvêntulŭ »trădare de patriă“ terminologiă ungurescă, — trebue se declarŭ, că pasagiulŭ citatŭ conţine neadevĕrŭ, căcĭ: Primulŭ punctŭ alŭ programului din Sibiiu, — care se póte cetĭ pe pag. 14 a „Memorialului« — sună aşa:

„Drepturile, pentru câştigarea cărora voiesce partida naţională (se'nţelege cea română) se lupte pe căile legale esistente, suntŭ următórele: 1) Recâştigarea autonomiei Transilvaniei,“ — nu ţintesce acésta în contra integrităţii nicĭ unui statŭ şi prin urmare nu ţintesce nicĭ în contra integrităţii acelui statŭ, care după legile esistente în vigóre, se numesce adĭ „statŭ ungarŭ« şi ale cărui elemente constitutive suntŭ şi Românii chiar aşa ca şi Maghiarii. Nu ţintesce în contra integrităţii statului, pentru că:

1. Programulŭ din Sibiiu s'a adusŭ între marginele legei şi în consonanţă cu legea. Acésta a recunoscut'o în timpulŭ acela guvernulŭ actualŭ, ba chiar şi pressa maghiară, altmintrelea inimică causei, a fostŭ silită s'o recunóscă, în unire cu procurorii statului.

2. Tribunalele n'au declaratŭ până acum programulŭ din Sibiiu ca „faptŭ ce ar merită pedépsă« pentru că nu l'au pututŭ declara astfelŭ,—de unde urméză, că cine cuteză a afirma pe faţă despre programulŭ din Sibiiu, că „dela începutulŭ lui este trădare de patriă“, acela este unŭ calumniatorŭ, de ar fi chiar deputatŭ în dieta ţĕrei. Dér chiar nicĭ în casulŭ cândŭ judecătoriile l'ar puté declara ca faptŭ ce ar merita pedépsă, nu dieta din Buda-Pesta este chiămată a judeca asupră-i şi nu domnulŭ deputatŭ este „judele“ competentŭ.

3. Programulŭ din Sibiiu, respective partida naţională română, nu voiesce sĕ câştige »autonomia Transilvaniei» prin conjuraţiune, nu cu ajutorulŭ tesaurilorŭ scoşĭ afară din ţéră şi alŭ emigraţilorŭ înrolaţĭ pe banĭ, nu seducêndŭ pe soldaţĭ carĭ au depusŭ jurămêntulŭ de fidelitate pentru Impĕratŭ şi Rege, de a părăsi cu necredinţă stindartulŭ militarŭ, precum s'a întêmplatŭ în an. 1859 şi 1866,— nu făcêndŭ puciurĭ înscenate în timpulŭ de periculŭ pentru patriă, nu publicândŭ scrierĭ ce conţinŭ lesă Majestate, nu dândŭ din străinătate sfaturĭ strigândŭ, usurpândŭ titlulŭ de „guvernatorŭ“, sfaturĭ ce facŭ mare sfară, dér totdéuna n'aducŭ ţĕrei decâtŭ nenorocire,—ci voiesce sĕ câştige acea autonomiă a Transilvaniei pe cale legală şi respective sĕ o elupte, — prin urmare partida nóstră nu se póte acusa cu trădare de patriă.

4. „Autonomia Transilvaniei“ nu este ceva lucru nou şi astfelŭ necunoscutŭ, pentru că Transilvania a avutŭ autonomia sa şi noi sperămŭ încă că o va avé, fără ca prin acésta sĕ punemŭ patria nóstră în periculŭ şi sĕ comitemŭ trădare de patriă. —

Că óre pentru Transilvania este mai salutară uniunea s'au autonomia, acésta este o întrebare, asupra căreia se tractéză în »Memorialŭ« destulŭ de obiectivŭ şi cu arguminte, ce eschidŭ orĭ-ce îndoială, începêndŭ dela pag. 15 şi până la a 48-a şi încă şi mai departe. Faptŭ este şi aceea, că astăḑĭ deja chiar şi o parte considerabilă de Maghiarĭ condamnă uniunea pronunţată în contra dorinţei şi voinţei Românilorŭ.

Aşadéră nisuinţa pentru restaurarea autonomiei Transilvaniei sub nicĭ o formă nu se póte timbra ca trădare de patriă. — Nu, pentru că décă pe lângă tóte acestea s'ar puté decreta că programulŭ din Sibiiu e „trădare de patriă,“ atuncĭ uşerŭ s'ar puté numĭ că'sŭ trădare de patriă, şi încă mai potrivitŭ infidelitate, nisuinţele orĭ şi cărei partidă politică din Ungaria, afară de cea guvernamentală, pentru că de faptŭ nicĭ una nu poftesce altceva de câtŭ ce »poftesce« şi partida naţională română, care a primitŭ programulŭ din Sibiiu, adecă ca „pe cale legală“ sĕ se schimbe starea actuală politică, — acéstă »dorinţă« însĕ nu póte sĕ fiă trădare de patriă. (Va urma,)

SCIRILE ḐILEI.

Mâne séră Duminecă se va da în sala hotelului Nr. 1 *petrecerea sodalilorŭ românĭ din Braşovŭ.* Nu putemŭ decâtŭ sĕ îndemnămŭ publiculŭ românŭ a lua în câtŭ mai mare numĕrŭ parte la acéstă petrecere, sciindŭ bine că venitulŭ e destinatŭ înaintărei industriei şi meseriilorŭ la Românĭ.

— x—

Foile unguresci scriu, că 90 de greco-orientalĭ din Bârcea-mică arŭ fi trecutŭ până acum la religiunea reformată. Ce facŭ preoţii nostri, ce face autoritatea supremă bisericéscă, faţa cu acestŭ periculŭ ce ne-ameninţă în acea parte? Ce e causa de acei nenorociţĭ îşĭ părăsescŭ religiunea némului lorŭ?

—x—

In privinţa motivelorŭ, care au adusŭ ruperea tratărilorŭ pentru reînoirea convenţiunei cu Austro-Ungaria, »Românulŭ« află următórele: Comisiunea română a propusŭ: 1) ca termenulŭ viitórei convenţiunĭ sĕ fiă numai de 5 anĭ; 2) ca cerealele, vitele şi vinulŭ din România sĕ aibă intrarea liberă în Austro-Ungaria; 3) ca, afară de industriile ce ar trebui sĕ se protégă, sĕ se ia de basă tarifulŭ din convenţiunea cu Germania.

—x—

Pe diferite puncte ale fruntariei Austro-Ungariei, scrie »Naţiunea«, se semnaléză transporturĭ marĭ de cereale din România. Comercianţii austro-ungarĭ, de téma neînoirei convenţiei, îşĭ facŭ aprovisionărĭ.

—x—

De câte-va ḑile se află în Bucurescĭ d. Teodorŭ Schlumberger, representantulŭ unei marĭ fabricĭ de pânză din străinătate, care ar voi sĕ înfiinţeze o asemenea fabrică şi în România.

—x—

In şedinţa dela 29 Aprilie a senatului românŭ, dl. Ferechide, ministrulŭ de esterne, a rĕspunsŭ la interpelarea d-lui Frumuşénu, că guvernulŭ actualŭ nu va reînoi vechia convenţiă, numai o convenţiă cu totulŭ favorabilă României e dispusŭ a încheia.

—x—

Cei cincĭ copii din Crişulŭ-mare, carĭ fiindŭ muşcaţĭ de unŭ câne turbatŭ se trimiseseră la Parisŭ, s'au întorsŭ deplinŭ sănĕtoşĭ.

—x—

In oraşulŭ Vasluĭ din România au fostŭ muşcaţĭ de unŭ câne turbatŭ 11 ómenĭ. Acestia vorŭ fi trimişĭ de guvernŭ la Parisŭ, ca sĕ'i vindece dr. Pasteur.

—x—

Tragerea loteriei Ateneului din Bucurescĭ s'au amânatŭ pe ḑiua de 25 Maiu v.

—x—

»Românulŭ,« amintindŭ că foculŭ a distrusŭ satulŭ Cordărenĭ din judeţulŭ Dorohoiu mai deunăḑĭ, şi acum mai în urmă acelaşĭ flagelŭ a redusŭ în miseriă 47 famili române din Basma (Transilvania), ḑice că ar trebuĭ sĕ li se vină în ajutorŭ din fondulŭ de 90,000 lei ce a mai rĕmasŭ dintre cei adunaţĭ dela serbările date în anii trecuţĭ pentru incendiaţĭ.

—x—

Din *Sighetulŭ Maramureşului* ni se scrie, că biserica gr. cat. din Ricîca a arsŭ totalŭ deunăḑile. Paguba se urcă la apróne 4000 fl.

—x—

Ministru de interne ungurescŭ a adresatŭ tuturorŭ municipiilorŭ o provocare, ca sĕ colecteze banĭ pentru victimele incendiului din Stry, în Galiţia.

—x—

Celebrulŭ profesorŭ San Giovanni din Milano, fostulŭ profesorŭ alŭ d-şórei Teodorini, a asiguratŭ de curêndŭ pe unŭ membru alŭ Academiei române, că d-şóra Chiţu, care studiază în acestŭ momentŭ canto la Milano va ilustra patria ei ca şi Leria şi Teodorini.

—x—

Teatru ungurescŭ. Astă séră se va juca pentru ântêia óră »Pajanjenulŭ de aurŭ«, comediă în 4 acte de Franciscŭ Schönthan.

Dela adunarea generală

a reuniunei învĕţătorilorŭ gr. or. românĭ din diecesa Aradului.

(Fine.)

D-lŭ Ioanŭ Vancu inv. în Şiria a propusŭ la deliberarea adunării generale o cestiune fórte interesantă, ca: Consistoriulŭ aradanŭ sĕ afle mijlóce pentru a deschide în feriile anului curentŭ unŭ cursŭ pentru musica

FOILETONŬ.

Călĕtoria lui Stanley prin Africa centrală.

(Urmare.)

Totodată poruncĭ călĕtorulŭ nostru celorlalţĭ soţĭ aĭ sĕĭ, se stea gata pe lângă luntre — dară aşa, ca sĕ nu se prea bage de sémă, — şi la unŭ semnŭ datŭ sĕ'şĭ pună tóte puterile, şi sĕ împingă vasulŭ în apă.

După-ce Safeni se depărtă în cât-va dela luntre, Stanley le poruncĭ soţilorŭ sĕĭ: „Impingeţĭ, băieţĭ, împingeţĭ, căcĭ altfelŭ suntemŭ perduţĭ!“ Totodată elŭ îşĭ luă puşca sa cea pentru elefanţĭ şi-ĭ strigă luĭ Safeni sĕ se întórcă.

In câte-va clipite „Lady Alice“ era éraşĭ în apă; totodată Safeni alerga din rĕsputerĭ spre soţiĭ sĕĭ urmată de o cétă numerósă de sĕlbaticĭ. Doĭ din acestia şi ridicară lăncile, ca sĕ-lŭ omóre. Atuncĭ dintr'odată trosnĭ puşca luĭ Stanley, şi glonţulŭ îĭ culcă pe amêndoĭ la pămêntŭ.

Safeni se aruncă în apă. Pe când Vangvana săreau în luntre şi Vaganda de asemenea se puneau în vasele lorŭ, Stanley sta la marginea lacululŭ cu arma în mână spre scutulŭ ómenilorŭ sĕĭ. Sĕlbaticiĭ erau plinĭ de mirare şi de mâniă pentru cutezanţa străinilorŭ. Ceĭ înarmaţĭ cu arcurĭ se pregătiră sĕ-ĭ împrósce pe fugarĭ cu săgeţile lorŭ. Stanley îşĭ luă în grabă puşca sa de raţe şi trase douĕ descărcăturĭ de alice în grămada cea désă a duşmanilorŭ. Efectulŭ fŭ aşa de mare, încâtŭ Negri se retraseră înapoĭ urlândŭ şi căutară puncte potrivite, de unde credeau, că vorŭ puté sĕgeta nevătĕmaţĭ în inimicĭ. Tóte însă fură în zadarŭ, de óre-ce puscile luĭ Stanley, care fură încărcate din nou, ajungeau maĭ departe ca săgeţile insularilorŭ.

Indată-ce ómeniĭ luĭ Stanley se aşeḑară cu toţiĭ în luntri, acesta le dĕdŭ poruncă, sĕ rupă scândurile de pe fundulŭ vasuluĭ şi sĕ le întrebuinţeze în locŭ dă vêsle. Incetişorŭ pĕrăsiră luntrile nenorocitulŭi sinŭ, în care ómeniĭ noştri fuseseră primiţĭ aşa de rĕu.

Acuma însă se ivĭ o altă primejdiă. Din apă se ridicară doĭ hipopotamĭ, carĭ înaintau cu gurile căscate spre vasele călĕtorilorŭ noştri, ca şi când ar fi voitŭ sĕ le înghită. Unŭ glonţŭ din puşca de elefanţĭ a luĭ Stanley îĭ sdrobĭ uneia dintre dintre cele douĕ teretenĭĭ capulŭ, alŭ doilea hipopotamŭ fŭ asemenea aşa de tare rănitŭ, încâtŭ trebuĭ sĕ-ĭ lase în pace pe ómeniĭ noştri.

Intr'aceea sĕlbaticiĭ, după cum se putea vedé, ţinură éraşĭ o scurtă sfătuire. In urma acesteĭ sfătuirĭ maĭ mulţĭ dintre eĭ se puseră în luntri, ca sĕ-ĭ urmărescă pe fugarĭ. Aceştia însă nu maĭ aveau a se teme acuma apróne de locŭ. Stanley îşĭ încărcă puscile sale cele marĭ cu glónţe esplosive. Cu patru puşcăturĭ elŭ omorĭ cincĭ Negrĭ; douĕ canoe se înecară. Sĕlbaticiĭ din celelalte vase se întórseră repede înapoĭ, strigândŭ după fugarĭ: „Duceţĭ-vĕ şi vĕ prăpădiţĭ în Nyanza!“

„Lady Alice“ se afla acuma din nou la largulŭ eĭ; amiciĭ noştri erau scăpaţĭ. Scăpaţĭ de furia sĕlbaticilorŭ, nu însă de chinurile, ce aveau sĕ le sufere din causa fómeĭ. Spre ce parte sĕ se îndrepte eĭ, ca sĕ afle ceva de mâncare? Nu era óre de temutŭ, că ultimele cuvinte ale sĕlbaticilorŭ din Bumbireh se vorŭ îndeplini în curêndŭ?

Cu tóte acestea Stanley totŭ nu'şĭ perdŭ curajulŭ. Elŭ îĭ mângâia cu vorbe blânde pe tovarăşiĭ sĕĭ disperaţĭ, şi căuta sĕ-ĭ întărescă.

Câtŭ de mare fŭ bucuria călĕtorilorŭ noştri, când începŭ sĕ bată unŭ vêntŭ tărişorŭ de miéḑă-ḑi, care umflă pânḑa întinsă a luntreĭ şi făcŭ, că „Lady Alice“ sĕ înainteze cu repeḑiune. Către séră însă vêntulŭ încetă şi ómeniĭ noştri trebuiră sĕ'şĭ ia refugiu din nou la vêslele lorŭ primitive.

Trecŭ şi nóptea; una din nopţile cele maĭ grozave. Se făcŭ ḑiuă, şi nicĭ acum nu se vedea altceva, decâtŭ ceriu şi apă. Bieţiĭ ómenĭ, chinuiţĭ de fóme în

vocală în Aradŭ; la desbaterea acestui obiectŭ au luatŭ parte mai mulţĭ membrii ai reuniurei; între aceştia d-lŭ Nicolau Stefu înv. în Cuvin aduce la cunoscinţa adunării generale că elŭ va deschide în timpulŭ ferielorŭ a. c. unŭ cursŭ privatŭ pentru instruirea în musica vocală, pe séma acelorŭ învĕţătorĭ, carĭ ar dori sĕ se perfecţioneze în acestŭ obiectŭ. Punĕndu-se la votŭ, propunerea d lui Vancu cade prin unŭ singurŭ votŭ, éră ofertulŭ făcutŭ de d-lŭ Stefu sĕ ia cu plăcere la cunoscinţă, cu atâtŭ mai multŭ că este înconjuratŭ cu fórte puţine spese, avĕndŭ unŭ participante a solvi numai 25 fl. pe timpŭ de 2 lunĭ, — Iuliu şi Augustŭ — unde este socotitŭ viptulŭ, cuartirulŭ şi instrucţiunea.

Adunarea generală primesce propunerea făcută de I. Ciόra: ca disertaţiunile d-lorŭ profesorĭ Dr. Horvath şi I. Trăilescu sĕ se publice; 2) Ca disertaţiunile ce au sĕ se ţină în adunarea generală sĕ fiă trecute mai ântâiu prin comitetulŭ reuniunei; 3) ca vice-preşedintele reuniunei sĕ fiă încredinţatŭ cu îngrijirea pentru esecutarea concluselorŭ adunării generale.

Asemenea s'a primitŭ propunerea d-lui Iulianŭ Vuia, docinte în B. Comloşŭ, ca sĕ se serbeze în anulŭ viitorŭ aniversarea jubileului de 75 de anĭ dela intemeierea institutului preparandialŭ din Aradŭ.

Cu acestea, fiindŭ esauriatŭ materialulŭ destinatŭ pentru desbatere la adunarea generală din ĕstŭ timpŭ, s'a alesŭ o comisiune pentru autenticarea protocolului în persónele d-lorŭ înv. din locŭ Petru Popoviciu, Ilie Dogariu şi Mihailŭ Olténu.

D-lŭ Dr. Georgiu Popa mulţămindŭ adunării generale pentru ţinuta parlamentară observată din partea adunării generale în decursulŭ desbaterilorŭ, recomandândŭ corpului didacticŭ zelŭ, diligenţă şi perseveranţă întru împlinirea grelei, dér nobilei misiunĭ învĕţătorescĭ, rógă ajutorulŭ atotputintelui creatorŭ, ca sĕ ne putemŭ revedea sănĕtoşĭ în mulţĭ anĭ, după carĭ dechiară sesiunea adunării din a. c. de închisă.

Acum luândŭ cuvĕntulŭ d-lŭ Blasiu Codrénu în numele adunării generale dă spresiune convingerei firme într'unŭ viitorŭ mai ferice pentru statulŭ învĕţătorescŭ, avĕndŭ cele mai bune semne şi prevederĭ pentru acésta, zelulŭ celŭ neadormitŭ prestatŭ din partea Ilustrităţii Sale D-lui Episcopŭ diecesanŭ, doveditŭ prin fapte măreţe şi neperitóre pentru înaintarea poporului românescŭ, cum este şi noulŭ seminarŭ, destinatŭ măreţului scopŭ pentru crescerea fiitorilorŭ preoţĭ şi învĕţătorĭ, în carele adĭ pentru prima óră suntemŭ fericiţĭ a ţiné adunarea generală a reuniunei învĕţătorilorŭ din diecesa Aradului.

Apoi, luândŭ în considerare că d-lŭ Dr. Georgiu Popa, preşedintele reuniunei, asemenea este inspiratŭ de nobile intenţiunĭ pentru înaintarea scopului reuniunei şi a statului învĕţătorescŭ, propune ca adunarea generală sĕ-şĭ esprime mulţămirea şi recunoscinţa sa faţă de aceştĭ pré demnĭ bărbaţĭ ai naţiunei şi sprijinitorĭ ai înaintării culturii şi educaţiunii poporului. Acésta propunere fŭ primită cu entusiastice urărĭ de »sĕ trăiéscă,« ordinându-se trecerea ei la protocolŭ.

Cu aceste s'a finitŭ adunarea generală a reuniunei învĕţătorilorŭ din diecesa Aradului între auspicii fórte bune pentru unŭ viitorŭ mai ferice.

n. r.

Badea Nechita nu mai este.

(†) **Nechita Bloşiu** din G. Orşiova, fostŭ proprietarŭ, vigilŭ reg. la pădurea erarială din domeniulŭ Gurghiului conducĕtorŭ de vĕnătóre alŭ Alteţei Sale prinţului de corónă Rudolfŭ, ajutătorulŭ mai multorŭ lipsiţĭ de mijlóce, flórea opincarilorŭ ţĕranĭ, bărbatŭ esemplarŭ şi de modelŭ din mijloculŭ poporului a rĕposatŭ, în 9 Maiu la 5 óre dupĕ amédĭ, fiindŭ spintecatŭ în diminéţa acelei ḑile între 5 şi 6 óre, în piéţa Gurghiului, de taurulŭ comunalŭ.

Despre acéstă întêmplare tristă Alteţa Sa principele de corónă Rudolfŭ a fostŭ directŭ prin telegrafŭ înscinţatŭ, în urma cărei însciinţărĭ, consilierulŭ de secţiune Pausinger a fostŭ însărcinatŭ, ca astădĭ în 11 Maiu a. c. sĕ ia parte la înmormêntarea repausatului, şi sĕ 'i aşeḑe osămintele la eterna odihnă. La astrucarea acestui Românŭ fidelŭ Alteţei Sale şi celŭ mai dibacĭ vênătorŭ a luatŭ parte tótă inteliginţa română din jurŭ.

Nouĕ ne-a rĕmasŭ ca ereditate conversaţia dela 15 Octomvre 1885 a repausatului cu Alteţa Sa principele de corónă Rudolfŭ. Atuncea bĕtrânulŭ Nechita Bloşiu diminéţa sta înaintea vênătorilorŭ, în uniformă de vigilŭ, însĕ déschiotoratŭ de cămaşă, după datina sa, asudatŭ şi obositŭ şi ca unŭ bĕtrânŭ de 75 anĭ, la loculŭ numitŭ: „Vîna caldă şi la Ciungitură“ în hotarulŭ Urişiului de susŭ. Aci sosindŭ Alteţa Sa principele de corónă Rudolfŭ îlŭ întêmpină cu următórele cuvinte pronunţate în limba română: »Bună diminéţa bade Nechită!« Ér bĕtrânulŭ îi rĕspunse: „Mulţamŭ, Inălţate Impĕrate şi poftescŭ ca ḑiua de astăḑĭ sĕ fiă cu norocŭ!“ Alteţele Lorŭ îi replicară: Mulţamŭ, mulţamŭ, bade Nechită! Óre vorŭ veni urşĭ astăḑĭ, bade Nechită?“ Bĕtrânulŭ Nechita îi rĕspunse: „Fii voinicŭ, Inălţate Impĕrate, că urşĭ orŭ fi în vênătóre destui, numai ţine-te bine, că Inălţia Ta îi împuşca celŭ mai mare ursŭ dintre toţĭ, décă vei sta la loculŭ acela, unde voiu ḑice eu“. Şi acésta aşa s'a şi întêmplatŭ, că la acea vênătóre s'au împuşcatŭ 5 urşĭ, dintre carĭ Alteţa Sa, chiar precum îi spusese bĕtrânulŭ mai nainte, împuşcă pe celŭ mai mare. In urma acestora Alteţa Sa principele de corónă Rudolfŭ l'a şi numitŭ »Tatălŭ Urşilorŭ« şi l'a dispensatŭ ca pe viitorŭ sĕ nu mai pórte uniforma de vigilŭ, ci sĕ umble în vestmintele sale străbune naţionale.

In 19 Octomvre 1885, pre cândŭ Alteţele Lorŭ au pornitŭ din Gurghiu, bĕtrânulŭ Bloşiu Nechita a statŭ la trepte înbrăcatŭ în sumanŭ, cióreci creţĭ şi în opincĭ, spălatŭ, în cămaşă albă, şi mai ântêiu a sĕrutatŭ mâna Alteţei Sale princesei Stefania, care îlŭ remuneră cu 20 fl. v. a.; dup'aceea sărută mâna prinţului Rudolfŭ, care asemenea îlŭ premià cu 20 fl. v. a. Şi le-a poftitŭ cale bună şi fericită, cu lacrămĭ în ochĭ, amintindu-le Alteţelorŭ Lorŭ că elŭ, póte, ca bĕtrânŭ nu'i va mai vedé; la acestea cu mâna pe peptŭ atâtŭ Alteţa Sa principele Rudolfŭ câtŭ şi princesa Stefania animându-lŭ în limba română i-au rĕspunsŭ: »Ne vomŭ vedé, bade Nechita, décă va voi Dumneḑeu«.

Ursita însĕ n'a voitŭ, badea Nechita, care a culcatŭ la pămêntŭ 35 de urşĭ, fŭ ucisŭ de unŭ taurŭ. De sigurŭ că puşca de vênătóre a rĕposatului l'ar fi culcatŭ şi pe acesta la pămêntŭ, dér nu s'a aşteptatŭ la astă nenorocire. Dumneḑeu sĕ-lŭ odihnéscă în pace!

Danielŭ Farkaşŭ.

Raportulŭ senatului scolarŭ.

(Fine.)

2. Ajutorulŭ pentru scóle şi învĕţătorĭ. Suma de 1200 fl. pusă în budgetŭ la fondulŭ scolarŭ eparchialŭ pe anulŭ 1885 s'a împărţitŭ întrégă la 7 scóle şi 25 învĕţătorĭ, după conspectulŭ alăturatŭ aicĭ sub ·/.

3. Stipendii. Cu începutulŭ anului scolarŭ 1885/6 au ajunsŭ în vacanţă:

a) din fundaţiunea Franciscŭ Iosefină unŭ stipendiu de 100 fl. pentru academiştĭ în patriă; şi două à 60 fl. pentru studenţĭ în scólele medii, carĭ s'au conferitŭ pe anulŭ scolarŭ 1885/6 prin concursŭ la alţĭ tinerĭ;

b) din fundaţiunea Moga unŭ stipendiu de 500 fl., care conformŭ conclusului sinodalŭ din 6/18 Aprilie 1885 Nr. protoc. 87 s'a prefăcutŭ în 8 stipendii à 60 fl. Mai adăugêndu-se şi din Fundaţiunea Franciscŭ Iosefină 100 fl., s'au creatŭ de totŭ pe anulŭ scolarŭ 1885/6 10 stipendii, pentru 10 pedagogĭ, carĭ s'au împărţitŭ prin concursŭ şi la recomandarea corpului profesoralŭ seminarialŭ la 10 elevĭ. Astfelŭ de presentŭ suntŭ stipendiaţĭ 20 pedagogĭ.

In fine se observéză, că stipendiştilorŭ Elie Stănilă, medicinistŭ, Aureliu Demianŭ, medicinistŭ şi Demetriu Stefanŭ, juristŭ, li s'au lăsatŭ stipendiile de 500 fl. pe anulŭ scolarŭ 1885/6 ca ajutorŭ pentru solvirea taxelorŭ de rigurόse pe lângă condiţiune a ridica ratele în modŭ decursivŭ, când vorŭ produce atestate despre facerea rigorόselorŭ.

Unŭ conspectŭ despre statulŭ stipendiştilorŭ pe anulŭ scolarŭ 1885/6 se alătură aicĭ sub ·/.

4. Conferenţele învĕţătorescĭ. După ce învĕţătorii din scólele nóstre confesionale din archidiecesă s'au constituitŭ în 11 reuniunĭ districtuale, carĭ după statute au sĕ ţină în fiecare anŭ o adunare generală, consistorulŭ şĭ-a reservatŭ, ca la statorirea programelorŭ pentru adunările reuniunilorŭ sĕ prescrie şi anumite obiecte corĕspundĕtóre pentru conferenţe învĕţătorescĭ. Observândŭ însĕ consistoriulŭ, că unele reuniunĭ învĕţătorescĭ în anulŭ 1885 nu şĭ-au ţinutŭ adunarea ordinară anuală, ér altele au ţinutŭ la timpŭ neoportunŭ fără previa încunosciinţare a consistorului, prin urmare nu a fostŭ în posiţiune a prescrie obiectele pentru conferenţe, a îndatoratŭ reuniunile a ţiné regulatŭ adunările lorŭ în feriile de vară şi a notifica consistorului cu 30 ḑile mai înainte obiectele ce au a se pertracta în adunările generale, ca astfelŭ consistorulŭ sĕ fie pusŭ în posiţiune a da materialulŭ şi eventualŭ a denumi comisarĭ consistorialĭ pentru conferenţe, ce pentru înlesnirea învĕţătorilorŭ au sĕ coincidă cu adunările reuniunilorŭ.

Dintre reuniunĭ au ţinutŭ în anulŭ 1885 adunărĭ generale: 1. Cea din districtulŭ Sibiiului, 2. Făgăraşului, 3. Braşovului, 4 Sighişórei, 5 Sebeşului, 6. Abrudŭ.

Consistorulŭ nu va lipsi a urmări şi controla cu tótă atenţiunea pe viitorŭ activitatea, ce se va desvolta în sînulŭ reuniunilorŭ învĕţătorescĭ, ca o instituţiune nouă, éră încâtŭ pentru conferenţele învĕţătorescĭ prescrise în §. 130 din statutulŭ organicŭ va nisui a se ţiné regulatŭ, făcêndŭ posibila înlesnire învĕţătorilorŭ prin aceea, că conferenţele se potŭ ţiné deodată cu adunările generale ale reuniunilorŭ.

Din şedinţa consistorului archidiecesanŭ ca senatŭ scolarŭ, ţinută în Sibiiu la 9 Aprilie 1886.

Mironŭ Romanulŭ m. p. — archiepiscopŭ.
Dr. *Ilarionŭ Puşcariu* m. p. — referentŭ.
Nicanorŭ Frateşŭ m. p. — secretarŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

PESTA, 15 Maiu. — In cercurile parlamentare s'a împrăştiatŭ sgomotulŭ, că preşedintele senatului curialŭ, *Teofilŭ Fabini*, va fi numitŭ *ministru de justiţiă*.

VIENA, 15 Maiu. — Lunea viitóre se întrunesce conferinţa vamală austro-ungară spre a lua *mĕsurĭ de represalii în contra României*. Funcţionarii vamalĭ dela Iţcanĭ, Vêrciorova şi Predealŭ au primitŭ instrucţiunĭ deosebite.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu**

---

modulŭ celŭ maĭ înfricoşatŭ, abia maĭ ţineau vêslele în mânĭ.

Când însĕrà pentru a doua óră, dintr'odată începù sĕ plóue şi sĕ se pregătéscă de vijeliă. Vasulŭ era aruncatŭ în tóte părţile şi o mulţime de apă întrase într'ênsulŭ.

Pe la mieḑulŭ nopţiĭ, după-ce furtuna se maĭ linişti, obosiţiĭ tovarăşĭ aĭ călĕtoruluĭ nostru se puserà pentru câte-va clipite la odihnă. Numaĭ Stanley veghia.

Venì şi diminéţa ḑileĭ de 30 Aprile. De treĭ ḑile bieţiĭ plutaşĭ nu mâncaserà altceva, decâtŭ patru banane şi câte o céşcă de cafea. Cu tóte acestea, îmbărbătaţĭ de Stanley, eĭ se luptau din rĕsputerĭ pentru scăparea vieţeĭ lorŭ.

Şi Dumneḑeu, care trimite ajutorulŭ sĕu totdéuna, când lipsa este maĭ mare, ajutà şi acum. După amiadĭ luntrea ajunse la o mică insulă nelocuită, pe care Stanley o numì „Refugiu“ (scăpare). Cum ajunserà ómeniĭ noştri aicĭ, îndată şi pornirà uniĭ din eĭ, sĕ caute ceva de mâncare. In curêndŭ sĕ întórserà aceştia cu o mare mulţime de banane şi cu alte fructe de pădure; Stanley împuşcase două raţe grase, şi tóte acestea dĕdurà o masă din cele maĭ strălucite. Puţină cafea, ce maĭ remăsese din darurile luĭ Linantŭ, căḑù de asemenea câtŭ se póte de bine.

„De câtă bucuriă,“ scrie Stanley, „se umplurà inimile nóstre, când ne vĕḑurămŭ cu toţiĭ împrejurulŭ focului, dăruiţĭ cu atâtea bunătăţĭ, la care provedinţa ne adusese într'unŭ chipŭ aşa de minunatŭ. Nu este lucru de miratŭ, décă înainte de a ne da la odihnă, aduserămŭ cu toţiĭ fiinţeĭ supreme cele maĭ căldurόse ale nóstre mulţămirĭ pentru mila sa nemĕsurată şi pentru iubirea sa nemărginită, cu care ne scăpase dintr'o primejdiă aşa de mare.“

După ce se odihnirà două ḑile şi după ce'şĭ făcurà nisce vêsle maĭ bune, călĕtoriĭ noştri părăsirà insula şi plecarà maĭ departe. In 4 Maiu eĭ ajunserà la sînulŭ Viru, unde furà primiţĭ cu tótă prietenia şi unde puturà sĕ'şĭ cumpere felurite lucrurĭ de mâncare.

Óameniĭ noştri se aflau acuma éraşĭ în golfulŭ luĭ Speke.

Peste nópte eĭ avurà din nou a se lupta împotriva uneĭ furtunĭ înfricoşate. Diminéţa însă vĕḑurà înaintea lorŭ satulŭ Kaghehyi şi tabăra lăsată la plecare. Ómeniĭ din tabără încă-ĭ zărirà în curêndŭ.

„Strigărĭ puternice de bucuriă,“ ḑice Stanley, descriindŭ sosirea în Kaghehyi, „ne întêmpinarà de pe ţermure, căcĭ ómeniĭ ne cunoscurà de pe pânza dela luntre încă când ne aflamŭ în depărtare de unŭ milŭ. Apropriindu-ne şi maĭ tare, strigătele se amestecarà cu salve de muschete.

Stégurile fâlfăiau şi ţermurele era acoperitŭ de ómenĭ, ce săltau de buriă. Călĕtoria nóstră durase 57 ḑile şi în timpulŭ acesta se lăţise între ómeniĭ din tabără vestea mincinósă, că am fi muritŭ. Cu câtŭ treceau ḑilele şi noĭ nu maĭ sosiamŭ, vestea acésta afla totŭ maĭ multŭ creḑĕmêntŭ. Ivirea multŭ aşteptatuluĭ vasŭ dintr'odată alungà tótă neliniştea, grija şi téma. Când luntrea era maĭ aprópe de ţĕrmure, sărirà dintr'odată vre-o cinciḑecĭ de ómenĭ în apă, mĕ ridicarà pe susŭ, mĕ puserà pe umeriĭ lorŭ şi mĕ duserà la uscatŭ jucândŭ, riḑêndŭ, bătândŭ în pălmĭ şi făcêndŭ felŭ de felŭ de mişcărĭ comice.“

Când Frank Pocock vĕḑù pe compatriotulŭ sĕu, faţa luĭ începù sĕ strălucé de bucuriă.

Fridericŭ Barker însă nu se arătà. Când Stanley întrebà plinŭ de mirare, care este causa absenţeĭ luĭ, Pocock îĭ rĕspunse: „A muritŭ bietulŭ de 12 ḑile; colo odihnesce trupulŭ luĭ.“ La aceste cuvinte, privirea jalnică a luĭ Frank se îndreptà spre o mică ridicătură de pămêntŭ. Era mormêntulŭ luĭ Barker.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

14 din Maiŭ st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	104.30
Rentă de hârtia 5%	94.95
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	152.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	128 75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	117.50
Bonurĭ rurale ungare	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C5.10
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10
Bonurĭ rurale transilvane	105 20
Bonurĭ croato-slavone	105.20
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124.80
Renta de hărtiă austriacă	85.25
Renta de arg. austr.	85.35
Renta de aurŭ austr.	115 15
Losurile din 1860	138 50
Acţiunile băncei austro-ungare	877.—
Act. băncei de creditŭ ung.	288.—
Act. băncei de creditŭ austr.	281.90
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.96
Napoleon-d'orĭ	10.03
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.95
Londra 10 Livres sterlinge	126.70

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 1 Maiŭ st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	91—	92—
Renta rom. amort. (5%)	94—	94½
» convert. (6%)	86—	87—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	33—	33½
Credit fonc. rural (7%)	102½	103½
» „ „ (5%)	87½	88—
» » urban (7%)	99—	100—
» » » (6%)	91—	92—
» » » (5%)	82—	82½
Banca naţională a Românie 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14—	15—
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.00—	2.02

Cursulu pieţei Braşovu

din 15 Maiŭ st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.66	Vênd.	8.69
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	10.—	»	10.03
Lire turcescĭ	»	11.25	»	11.28
Imperialĭ	»	10.25	»	10.28
Galbenĭ	»	5.90	»	5.94
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.—	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	123.—	»	123.½
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Abonamente la Gazeta Transilvaniei

se potŭ face cu începerea dela 1 şi 15 ale fiecărei lunĭ, mai uşorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

PREŢULŬ ABONAMENTULUI ESTE:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ	3 fl. —
„ şése lunĭ	6 fl. —
„ unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România şi străinătate.

pe trei lunĭ	10 francĭ
„ şése lunĭ	20 „
„ unŭ anŭ	40 „

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei."

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-niĭ abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numeriĭ de pe fâşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domniĭ ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS."*

Tipografia ALEXI Braşovŭ.